

تحلیل شکاف بین انتظارات و ادراکات بیمه‌گذاران (خریداران) بیمه مکمل درمان برای کارکنان آموزش و پژوهش با استفاده از مدل SERVQUAL

فرزانه سادات حسینی^{۱*}، محمد رضا عباسی^۲، میرزا حسن حسینی^۳

پذیرش: ۱۳۸۸/۵/۲۷

دریافت: ۱۳۸۸/۲/۱۴

چکیده:

زمینه و هدف: از آنجا که بقای هر سازمانی به مشتریانش وابسته است، بدست آوردن دیدگاه آنان نسبت به خدمات هر شرکتی حیاتی می‌باشد. پوشاندن انتظارات مشتریان در صنعت بیمه برای حفظ مشتریان در این محیط رقابتی از اهداف اصلی مدیران شرکت‌های بیمه‌ای می‌باشد. هدف از پژوهش حاضر بررسی تفاوت میان انتظارات و ادراکات بیمه‌گذاران (خریداران) بیمه مکمل درمان برای کارکنان آموزش و پژوهش در شرکت بیمه معلم می‌باشد.

مواد و روش‌ها: این مطالعه روی ۲۰۰ نفر از مشتریان استفاده کننده از بیمه مکمل درمان بیمه معلم انجام شد. گردآوری داده‌ها از طریق پرسشنامه و با استفاده از مدل سروکوال (SERVQUAL) انجام گرفت. آزمون‌های مورد استفاده آزمون α زوچی و فریدمن می‌باشد.

یافته‌ها: در این پژوهش جامعه مورد نظر از نظر شکاف بین ادراکات و انتظارات به صورت زیر می‌باشد: در تمامی ابعاد انتظارات بالاتر از ادراکات می‌باشد و بدینصورت که در بعد قابلیت اعتبار ۳,۹۷، در بعد پاسخگویی ۳,۹۵، در بعد اعتماد ۴,۰۲، در بعد احساس یگانگی ۴,۱۴، در بعد محسوسات ۴,۱۶ می‌باشد. نتیجه گیری: در تمامی بعد‌های کیفیت خدمات شکاف وجود دارد. و این شکاف‌ها در تمامی استان‌ها دیده می‌شود اما ترتیب اندازه شکاف در بعد‌های مختلف در شهرهای مختلف متفاوت است. در کل کیفیت خدمات ارائه شده به مشتریان پایین تر از سطح مورد انتظار آنها می‌باشد. شرکت بیمه معلم در تمامی ابعاد باید نسبت به ارتقا کیفیت خدمات خود اقدام کند.

کلمات کلیدی: انتظارات، ادراک، کیفیت، مراقبت‌های بهداشتی، سروکوال.

مقدمه

امروزه افراد در محیط زندگی می‌کنند که به طور روزافون به سوی اقتصاد مبتنی بر خدمات پیش می‌رود. دیگر خدمات بخش کوچکی از اقتصاد به شمار نمی‌روند، بلکه به عنوان قلب ارزش‌آفرینی در اقتصاد مطرح است (۱).

در صنعت بیمه بخش مهمی از خدمات را خدمات بهداشت و درمان در بر می‌گیرد که برای اقشار مختلف جامعه حائز اهمیت است. فرهنگیان جامعه نیز از تاثیر گذارترین افراد جامعه می‌باشند که آینده کشور و نسل ما در دستان پرتوان آنان قرار دارد و رضایت آنان به عملکرد بهتر منجر شده و این نیز بخودی خود باعث پژوهش نسلی پرتوان ترخواهد شد. معلمان از بیمه‌ای به نام بیمه مکمل درمان استفاده می‌کنند که نگاه کلی در این

مقاله بدست آوردن نظرات مشتری به کیفیت خدمات با استفاده از روش سروکوال می‌باشد. هدف این پژوهش بدست آوردن انتظارات و ادراکات مشتریان (فرهنگیان) و تفاوت میان انتظارات نسبت به خدمات ارائه شده (بیمه مکمل درمان) در شرکت بیمه معلم را بر اساس مدل سروکوال می‌باشد و برای این مهم به ارزیابی انتظارات و ادراکات مشتریان در ده مرکز استان اراک، بجنورد، بوشهر، قزوین، قم، سندج، شیراز، زاهدان، زنجان و همدان پرداخته است.

واژه خدمت محتوا و یا مضمون یک خدمت را به تصویر می‌کشد، در حالی که فرایند ارائه خدمت، چگونگی تحويل آن خدمت را مجسم می‌سازد. الیور و راست انجام خدمت را، همان خصوصیات خدمت ارائه شده میدانند (۲). در استاندارد ایزو ۸۴۰۲ (مدیریت کیفیت و تضمین کیفیت

۱- کارشناس ارشد MBA، دانشگاه پیام نور (*نویسنده مسئول)، شماره تماس: ۰۹۱۲۴۳۹۹۲۹۵-۰۶۰۱۲۰۷۱.

Email: hosseiniy2008@yahoo.com

۲- استادیار دانشگاه پیام نور.

۳- استادیار دانشگاه پیام نور، مدیر گروه رشته MBA

۲ - ادراکات (P) که جنبه‌هایی از خدمات که در واقعیت ارائه می‌شود و یا تجربه می‌شود را اندازه‌گیری می‌کند؛ و رضایت (S) که تصویری است می‌باشد از فاصله بین انتظارات و ادراکات پس (S=P-E).

انتظارات مشتری عقید از پیش فرض شده او در مورد کالا و یا خدمات می‌باشد(۱۱) در غیبت هر گونه اطلاعاتی، انتظارات از خدمات کاملاً فاصله دارد. در واقع مشتریان دارای چندین منبع اطلاعاتی هستند که آنها را در جهت چگونگی انتظار اشان از خدمات یک شرکت خاص راهنمایی می‌کند. این منابع شامل تجارب گذشته از خدمات، ارتباطات، نظرات کارشناسان، اقبال عمومی و ارتباطاتی که شرکت از طریق تبلیغات و بخش روابط عمومی آنها را کنترل می‌کند(۱۲).

در متون مدیریتی مربوط به قسمت بازاریابی خدمات از ادراکات مشتری بعنوان عقاید مصرف کننده در رابطه با خدمات دریافت شده و یا خدمات تجربه شده یاد می‌شود(۱۳).

در واقع ادراکات که همان ارزش درک شده خدمات می‌باشد، ارزشیابی کلی مشتری از استفاده از محصول و یا دریافت خدمت بر اساس دریافت آنچه وصول شده و آنچه داده شده است(۸).

این وسیله در طول سالها توسط افراد متفاوتی استفاده شده و تغییراتی یافته است. در واقع سروکوال روشهای است که در طول سالها بطور تجربی اصلاح شده است و توسط سازمانها برای بهبود کیفیت خدمات اشان استفاده شده است(۹).

مواد و روش‌ها:

پژوهش حاضر پژوهشی توصیفی (غیرآزمایشی) از شاخه مطالعات میدانی به شمار می‌آید. جامعه آماری پژوهش فرهنگیان تحت پوشش بیمه مکمل درمان شرکت بیمه معلم می‌باشد. قلمرو مکانی این تحقیق ده مرکز استان که تحت پوشش خدمات بیمه مکمل درمان بیمه معلم می‌باشد. از آنجایی که سعی پژوهشگر در این تحقیق، بر آن است تا با اندازه‌گیری و تحلیل داده‌های حاصل، نگرش‌های مشتریان خدمات بیمه مکمل درمان، اطلاعات اولیه و مفیدی را برای مدیریت سازمان بیمه گرفراهم کند؛ همچنین به علت گستردگی استان‌های تحت پوشش و کمبود امکانات مالی و زمان، پس از مشورت با اساتید محترم، قرار بر این شد که نمونه گیری در شعب هر مرکز استان و از نوع غیر اختنالی باشد.

در این تحقیق از آن جایی که جامعه مورد نظر فرهنگیان تحت پوشش بیمه مکمل درمان در شرکت بیمه معلم محدود در نظر گرفته شده است، بنابراین جهت محاسبه حجم نمونه مورد نیاز برای پژوهش از رابطه زیر استفاده گردیده است.

$$n = \frac{N \times Z^{\alpha^2}}{\varepsilon^2(N-1) + Z^{\alpha^2}} / \frac{2 \times p \times q}{2 \times p \times q} =$$

که در آن

Z: مقدار متغیر نرمال واحد، متناظر با سطح اطمینان ۹۵ درصد، (Z_{a/2} = ۱/۱)، مقدار اشتباه مجاز، (ε = ۰/۰۵)

- اصطلاحات و تعاریف) آمده است: «خدمت نتایج حاصل از فعالیت‌های انجام گرفته در فصل مشترک بین عرضه کننده و مشتری و یا حاصل از فعالیت‌های درون سازمانی عرضه کننده به منظور برآوردن نیازهای مشتری» می‌باشد(۲).

بنابراین خدمات قابل لمس بوده و ارائه آن دارای ابعاد متعددی است که بیانگر خصوصیات خدمت است. این فرایند دارای دو ترکیب مشخص و نامتناج است:

۱. عنصر انسانی ارائه خدمت
۲. فرایندها، رویه‌ها، سیستمها و تکنولوژی که یک خدمت واحد و یکپارچه را به وجود می‌آورند.

گذشته از اهمیت اولین جنبه، دومین بعد نیز به اندازه اولین جنبه آن برای مجموعه مهم و حیاتی است(۲).

در طول سال‌ها خدمات بطور وسیعی گسترش یافته است و این روند رو به افزایش است و در عین حال مدیران در شرکت‌های کوچک و بزرگ به تدریج متوجه این موضوع شده اند که کیفیت همراه با مشتری گرایی باید در کانون توجه قرار گیرد. همچنان شرکت‌های خدماتی مدام بدنبال متابع منحصر به فرد مزیت رقابتی پایدار می‌گردند، کیفیت به عنوان یک گزینه بلقوه به شمار می‌آید(۴). شرکت‌ها متقاعد شده اند تا به مقوله کیفیت به چشم استراتژی فرست و مزایا بنگرد(۵). در نتیجه بسیاری از شرکت‌های بزرگ برنامه‌های اندازه‌گیری و ارزیابی کیفیت را ایجاد کردد که تلاشی برای هم راستا کردن محصولات و خدمات اشان با ارزیابی مشتری از کیفیت بوده است(۶,۷). در بسیاری از حوزه‌های خدماتی، شرکت‌ها برنامه‌هایی را ایجاد کرند که شامل پژوهش‌هایی برای دریافت ارزیابی مشتریان از کیفیت خدمات بود؛ بازخورد پیچیدگی‌ها اجازه تغییر را به خدمات ارائه شده می‌دهد(۸).

در این میان، روش سروکوال در بسیاری از شرکت‌های خدماتی بکار رفته است سروکوال روشهای است که توسط والری.ای.زیتمال، ای.پاراسورامان، و لئونارد.آل. بری مطرح شده است و تکنیکی است که می‌تواند برای نمایش دادن تجزیه و تحلیل شکاف‌ها به کار رود؛ در مورد کیفیت خدماتی که سازمان به مشتری در مقابل نیازهای مشتری ارائه می‌دهد(۹). پاراسورامان، زیتمال و بری، بدنبال کمی کردن درک مشتری از کیفیت خدمات بودند که خود مبحثی کیفی می‌باشد، یک مدل کمی را بوجود آورند و آن را سروکوال نامیدند. سروکوال اصالتاً یک تحقیق ۷۷ موردی می‌باشد که جملات دوگانه در آن بکار رفته است که نیمی از آنها با کلمات مثبت و نیمی دیگر کلمات منفی بودند(۱۰). «آزمایش کردن و تصفیه کردن های بعدی این لیست را به پرسشنامه ای ۲۲ موردی شکست. این ۲۲ مورد پنج بعد را تحت پوشش قرار می‌دهند. این پنج مورد عبارتند از: محسوسات(عوامل محیطی)، اطمینان(اعتبار)، پاسخگویی، اعتماد، احساس پیگانگی»؛ این موارد از نظر اهمیت از خدمتی تا خدمت دیگر با هم متفاوت هستند مثلاً اطمینان در خدمات بانکی مهم می‌باشد و هم دردی فاکتور مهم در خدمات بیمارستانی می‌باشد.

پرسشنامه به دو قسمت اصلی تقسیم شده است:

- ۱ - انتظارات (E) آنچه را که در خدمت ایده آل مد نظر است را اندازه گیری می‌کند.

قبل از وارد شدن به مرحله آزمون فرضیات تحقیق، می‌بایستی از صحت مدل‌های اندازه گیری متغیرهای تحقیق اطمینان حاصل شود برای این منظور از تحلیل عاملی استفاده می‌کنیم. شاخصهای تناسب مدل حاکی از مناسب بودن مدل اندازه گیری متغیرهای مربوطه دارند به علت اینکه RMSEA نسبت کای دو بر درجه آزادی کمتر از مقدار مجاز ۳ و مقدار NFI زیر ۰,۹ بوده و مقدار NNFI نیز هر دو بالای ۹۰ درصد می‌باشد. RMSEA = جذر برآورد واریانس خطای تقریب می‌باشد و NNFI = شاخص برازنده نرم شده و = شاخص برازنده نرم نشده که باید بین یک و صفر قرار گیرند و ضرایبی که بالاتر از ۹۰٪ باشد و قابل قبول است (۱۴). کلیه اعداد معناداری مربوط به پارامترهای مدل معنادار شده است زیرا عدد معناداری آنها از ۹۶/۰ بزرگتر است.

یافته‌ها

در این پژوهش از میان پاسخ دهنده‌گان به پرسشنامه‌ها ۷۸ نفر مرد(۰,۶٪) و ۴۸ نفر زن (۰,۳۶,۹٪) بوده اند و ۴ نفر(۱,۳٪) نیز این سوال را بی‌پاسخ گذاشته بودند. از نظر تحصیلات از میان پاسخ دهنده‌گان به پرسشنامه‌ها، ۱۱۹ نفر (۹۱,۵٪) به این قسمت پاسخ گفته بودند که از آن میان ۲ نفر (۱,۵٪) زیر دبیلم، ۷ نفر(۰,۵۴٪) کارداران، ۳۱ نفر (۰,۲۳,۸٪) کارشناس، ۷ نفر (۰,۵,۴٪) کارشناسی راشد و بالاتر از آن و نهایتاً ۱۱ نفر(۰,۸,۵٪) نیز این سوال را بی‌پاسخ گذاشته بودند. از نظر مقطع تدریس پاسخ دهنده‌گان به پرسشنامه، ۲۳ نفر(۰,۱۷,۷٪) معلم مقطع ابتدایی، ۳۶ نفر (۰,۲۷,۷٪) آموزگار مقطع راهنمایی، ۴۳ نفر(۰,۳۳٪) دبیر دبیرستان، ۱۲ نفر (۰,۹,۲٪) مدرس پیش‌دانشگاهی، ۲ نفر(۰,۱,۵٪) شاغل در امور اداری و نهایتاً ۱۴ نفر(۰,۱۰,۸٪) نیز این قسمت را بی‌جواب رها کرده بودند.

آزمون t زوجی

دراین بخش با استفاده از آزمون t زوجی به بررسی تفاوت بین ادراکات و انتظارات از کیفیت خدمات بپردازیم.

N : حجم جامعه محدود

$$n = \frac{143901 \times 1 / 96 \times 0 / 5 \times 0 / 5}{(0 / 05)^2 \times (143900 + 1 / 96 \times 0 / 5 \times 0 / 5)}$$

$$n = 195 / 734 \cong 200$$

نمونه مورد نظر ۲۰۰ نفر از بیمه شدگان فرهنگی بیمه مکمل درمان در شرکت بیمه معلم می‌باشد. برای هر استان بر حسب درصد سهم آن استان از کل بیمه شدگان می‌باشد که از میان آنها ۱۳۰ نفر در کل از استان‌های مختلف مبادرت به پر کردن و توزیع پرسشنامه نموده اند. ایزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه‌ای حاوی ۲۱ گزینه می‌باشد که به پنج بعد: محسوسات، (اعتبار)، پاسخگویی، اعتماد، احساس یگانگی در قالب لیکرت ۹ خانه‌ای به سه سطح (کم - متوسط - زیاد) گروه بندی شد. پرسشنامه از دو ستون انتظارات و ادراکات تشکیل شده است. در ستون اول مشتریان ادراک خود را نسبت خدمات ارائه شده مشخص می‌کنند و در ستون دوم انتظار خود را نسبت به این خدمات بیان می‌کنند. در این تحقیق به منظور تعیین پایابی آزمون از روش آلفای کرونباخ استفاده گردیده است. بدین منظور ۳۵ پرسشنامه پیش آزمون گردید و سپس با استفاده از داده‌های به دست آمده از این پرسشنامه‌ها و به کمک نرم‌افزار آماری SPSS میزان ضریب اعتماد را با روش آلفای کرونباخ محاسبه شد که برای سئوالات قابلیت اعتبار عدد ۷۸,۸ درصد، برای سئوالات پاسخگویی عدد ۷۳,۷ درصد، برای سئوالات اعتبار عدد ۷۷ درصد، برای سئوالات همدلی ۷۰,۹ درصد و برای سوالات عوامل محسوس ۷۰,۴ درصد، بدست آمد. برای کل پرسشنامه نیز ۸۸ درصد بدست آمد. این اعداد نشان دهنده آن است که پرسشنامه مورد استفاده، از قابلیت اعتبار و یا به عبارت دیگر از پایابی لازم برخوردار می‌باشد. مدل‌های اندازه گیری هر کدام از متغیرها:

جدول شماره ۱: نتایج آزمون t زوجی برای بررسی تفاوت بین ادراکات و انتظارات از کیفیت خدمات

	Paired Differences				فاصله اطمینان ۹۵٪ برای تفاوت میانگین‌ها	t	df	عدد معناداری
	تفاوت میانگین	انحراف میانگین	انحراف میانگین	تفاوت میانگین				
				تفاوت میانگین				
قابلیت اعتبار	-۳.۹۷۳۰۸	۱.۲۷۳۳۹	۰.۱۱۱۶۸	-۴.۱۹۴۰۵	-۳.۷۵۲۱۱	-۳۵.۵۴۷	۱۲۹	۰۰۰
پاسخگویی	-۳.۹۵۵۱۳	۱.۳۰۱۵۹	۰.۱۱۴۱۶	-۴.۱۸۰۹۹	-۳.۷۲۹۲۷	-۳۴/۶۴۶	۱۲۹	۰۰۰
اعتماد	-۴.۰۲۶۲۸	۱.۲۷۴۲۵	۰.۱۱۱۷۶	-۴.۲۴۷۴۰	-۳.۸۰۵۱۶	-۳۶.۰۲۶	۱۲۹	۰۰۰
همدی	-۴.۱۴۷۷۷	۱.۱۷۳۹۳	۰.۱۰۴۱۷	-۴.۳۵۳۹۲	-۳.۹۴۱۶۲	-۳۹.۸۱۸	۱۲۹	۰۰۰
محسوسات	-۴.۱۶۰۲۶	۱.۱۶۶۱۹	۰.۱۰۲۲۸	-۴.۳۶۲۶۲	-۳.۹۵۷۸۹	-۴۰.۵۷۵	۱۲۹	۰۰۰
کیفیت خدمات در کل	-۴.۰۵۷۴۴	۱.۰۷۰۹۶	۰.۰۹۳۹۳	-۴.۲۴۳۲۸	-۳.۸۷۱۶۰	-۴۳.۱۹۷	۱۲۹	۰۰۰

جدول شماره ۳: معنی داری آزمون فریدمن کیفیت خدمات

نتایج آزمون t زوجی نشان می دهد که تفاوت معنی داری بین ادراکات و انتظارات از کیفیت خدمات وجود دارد.

شاخص‌های آماری	مقادیر محاسبه شده
تعداد	۱۲۷
χ^2	۲۴.۱۶۸
درجه آزادی	۴
عدد معنی داری (sig)	.۰۰۰

همان طور که در جدول فوق مشاهده می گردد، بالاترین رتبه مربوط به پاسخگویی و قابلیت اعتبار می باشد و کمترین رتبه مربوط به سطح اعتماد می باشد.

بحث و نتیجه گیری

شرکت بیمه معلم برای ارتقا سطح ارائه خدماتش و برای جلب رضایت مشتریانش باید به تمام سطوح و تمامی شهرها توجه کند.

اما چون بالا بردن سطح خدمات کاری تدریجی و زمان بر می باشد باید برای خود برنامه ای تدوین کند و در آن اولویت بعد خدمات و شهر را تنظیم کند. با استفاده از نتایج بدست آمده از این پژوهش می توان این اولیت بندی را بصورتی که در جدول زیر آمده است، انجام داد.

در جدول زیر عدد ۱ اولویت اول را نشان می دهد و به همین ترتیب تا عدد ۵ که اولویت آخر را نمایش می دهد.

در بعد محسوسات شرکت باید موارد نظیر تسهیلات فیزیکی، تجهیزات، وضعیت ظاهری پرسنل و همچنین تنظیم ساعت کاری مناسب مد نظر قرار دهند تا رضایت خاطر مشتریان را فراهم آورد.

در بعد اعتبار که اعتبار شرکت را در توانایی انجام خدمات و عده داده شده بطور مطمئن و صحیح می سنجد، شرکت باید بتواند با ارائه صحیح، به موقع و در جای خود خدمات بیمه ای و مطلع نگداشتمن مشتری از زمان دقیق ارائه خدمت رضایت مشتری را جلب کند.

در بعد پاسخگویی شرکت از طریق، افزایش تمایل و اشتیاق به ارائه کمک به مشتریان و ارائه خدمات فوری به آنها و آمادگی به پاسخگویی به درخواست های آنان در جهت جلب رضایت مشتریان گام بردارد.

در بعد اعتماد که در واقع اعتماد مشتریان به صداقت و قابل اعتماد بودن شرکت و کارکنانش می باشد، مدیریت با انتظار و پایش رفتار موبایله و صحیح پرسنل با مشتریان و القا ترجیحی اعتماد به نفس به آنها و همچنین افزایش داشش و آگاهی کارکنان در پاسخگویی به سوالات مشتریان می تواند در پی جلب رضایت مشتریان باشد. در عین حال مشتریان باید احساس امنیت هنگام تعامل با شرکت بیمه داشته باشند.

این تفاوت در همه ابعاد کیفیت خدمات وجود دارد. نتایج آزمون در قالب بعد قابلیت اعتبار نشان می دهد تفاوت بین ادراکات و انتظارات $-3,97$ می باشد که ادراکات از انتظارات پایین تر است.

مقدار t و عدد معناداری نیز نشان می دهد که این تفاوت معنی دار است. نتایج آزمون در بعد پاسخگویی نشان می دهد تفاوت بین ادراکات و انتظارات $-3,95$ می باشد که ادراکات از انتظارات پایین تر است. مقدار t و عدد معناداری نیز نشان می دهد که این تفاوت معنی دار است. نتایج آزمون در بعد اعتماد نشان می دهد تفاوت بین ادراکات و انتظارات $-4,02$ می باشد که ادراکات از انتظارات پایین تر است.

مقدار t و عدد معناداری نیز نشان می دهد که این تفاوت معنی دار است.

نتایج آزمون در بعد احساس یگانگی نشان می دهد تفاوت بین ادراکات و انتظارات $-4,14$ می باشد که ادراکات از انتظارات پایین تر است. مقدار t و عدد معناداری نیز نشان می دهد که این تفاوت معنی دار است. همچنین نتایج آزمون در بعد عوامل محسوس نشان می دهد.

تفاوت بین ادراکات و انتظارات $-4,16$ می باشد که ادراکات از انتظارات پایین تر است. مقدار t و عدد معناداری نیز نشان می دهد که این تفاوت معنی دار است. در کل کیفیت خدمات نیز پایین تر از سطح مورد انتظار می باشد. تفاوت نیز حاکی از آن است که میزان این تفاوت $-4,05$ مقدار t بیشتر از $1,96$ و عدد معنی داری نیز کمتر از $0,05$ می باشد.

آزمون تحلیل واریانس فریدمن

جهت رتبه بندی هر یک از عوامل مرتبط با اجزای کیفیت خدمات از آزمون فریدمن استفاده گردیده است.

در جدول نخست، میانگین رتبه های هر متغیر ارائه شده و در جدول دوم نیز مشخصات آماری و آماره ارائه گردیده است. با توجه به خروجی Spss مقدار عدد معنی داری (sig) کمتر از $0,01$ و نزدیک به صفر بوده و از سطح معنی داری استاندارد ($5\% =$) کمتر است.

بنابراین فرض H_0 در سطح اطمینان 95% تأیید نمی شود. بنابراین می توان گفت بین وضعیت موجود پنج عامل کیفیت خدمات تفاوت معنی داری وجود دارد. در ذیل جدولهای مربوطه ارائه می گردد.

جدول شماره ۲: میانگین رتبه ها در آزمون فریدمن

میانگین رتبه	اجزای مرتبط
۳,۳۲	قابلیت اعتبار
۳,۳۷	پاسخگویی
۲,۷۲	اعتماد
۲,۸۲	همدلی
۲,۷۶	عوامل محسوس

جدول شماره ۴: اولویت بندی شهرها و ابعاد آنها

احساس یگانگی	اعتماد	پاسخگویی	اعتبار	محسوسات	ابعاد	
					مراکز استان	ستندج
۴	۳	۱	۵	۲	(۱) ستندج	
۲	۳	۵	۴	۱	(۲) بوشهر	
۵	۱	۲	۳	۴	(۳) قزوین	
۵	۳	۴	۲	۱	(۴) اراک	
۲	۵	۴	۱	۳	(۵) زاهدان	
۱	۳	۴	۲	۱	(۶) شیراز	
۳	۲	۵	۱	۴	(۷) همدان	
۱	۳	۴	۵	۲	(۸) قم	
۴	۲	۳	۵	۱	(۹) زنجان	
۱	۲	۵	۵	۳	(۱۰) بجنورد	

بعد احساس یگانگی(همدلی) شرکت با اطمینان از اینکه کارکنان مشتریان درک کرده و نیازهای آنان را می فهمند و همچنین برای هر کدام از مشتریان توجه خاص دارند و اینکه برخوردهشان دلسوزانه و در جهت منفعت مشتری می باشد و می توانند برای افزایش رضایت مشتریان تلاش کند. مشتریان هنگام نمره دهی به خدمات در ستون ادراکات بالاترین میزان را به بعد پاسخگویی و پایین ترین ارزش را به ابعاد احساس یگانگی و اعتماد داده اند. این کاملاً منطبق بر نتایج آزمون فریدمن می باشد که در بالا آمده است. بر طبق این جدول میانگین کلی اعداد داده شده به تمامی ابعاد زیر پنج یعنی حد وسط می باشد و شرکت باید تلاش بیشتری برای آموزش کارکنانش در نحوه برخورد با مشتریان اعمال کند. اعتماد مقوله ای است که از ارتباط مشتریان با کارکنان ناشی می شود. الزام حرفه ای نشاندهنده وظایف همه کسانی است که درگیر خدمات برای فراهم آوردن استانداردهای بالا می باشد. انتظار مشتریان با توجه به آنچه در پرسشنامه ذکر کرده اند در سطح بسیار بالایی قرار دارد و آنها استحقاق این را دارند که شرکت تلاش خود را برای رسیدن به حد مطلوب و مورد انتظار مشتریان انجام دهد. در واقع تمرکز بر خواسته ای مشتریان که در قلب کیفیت قرار دارد، از موثر ترین ابزارهای رقابت و بقا است. ارائه خدمات به موقع، داشتن کارمندان مودب و آراسته، توجه فردی به مشتریان و دادن

References

1. Palmer, A. Principles of Service Marketing, McGraw Hill, Third Edition, Great Britain, 2001.
2. Suresh, Ch, chandrasekharan& kamalanabhan, T. customer service consumer satisfaction, Total Quality Management, 1999 1(11), .
3. Iranian's goods standard, social-economic-scientific journal, industrial standard and research co. 8th year, .75,2007.
4. Mohammad khani, A. surveying satisfaction of subscribers of water and gas companies using servqual, Qom, Tehran University, Qom educational complex, master thesis 2004.
5. Phillips Lynn, W. Dae, R. Chang and Robert, D. Buzzell, Product Quality, Cost Position and Business Performance: A Test of Some Key Hypotheses, Journal of Marketing, 1983, 47; 26-43.
6. Hauser, John R. Don Clausing, The House of Quality, Harvard Business Review 1988, 66, 63-73.
7. Parasuraman, A. Leonard L. Berry, Delivering Quality Service, New York: Free Press 1990.
8. Ruth N. Bolton and James H. Drew, Multistage Model of Customers' Assessments of Service Quality and Value', the Journal of Consumer Research, 1991; 17 (4): 375-84.
9. Parasuraman, A. New Ways of Listening to Library Users: New Tools for Measuring Service Quality, University of Miami, Washington DC 2005.
10. Ray Baca, D. Dimensions of service quality of the university of Arizona sponsored projects service office internal customers, Submitted to the Office of Graduate Studies of Texas A&M University 2006.
11. Olson, J. Philip, D. Disconfirmation of Consumer Expectations Through Product Trial, Journal of Applied Psychology, 2005; 64, 179-89
12. Parasuraman, A. Berry, L. Zeithaml, V.A. Refinement and reassessment of the SERVQUAL scale. Journal of Retailing, 1991; 67(4): 420-450.
13. Kenneth Teas, R. Expectations, Performance Evaluation, and Consumers' Perceptions of Quality. The Journal of Marketing, 1993; 57 (4): 18-34.
14. Haidar ali, H. Structural Equation Modeling with Lisrel application, Tehran, SAMT, research and development humanistic science center 1999.